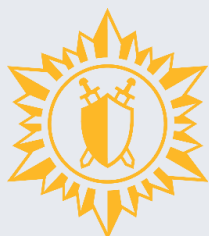

Mars 2026, útgáfa 1.0

Stjórnskipulag aðgerðarstjórnar **Vestmannaeyjar**

Lögreglustjórnin í
Vestmannaeyjum

ALMANNAVARNIR
VIÐBRAGDSÁÆTLUN

Stjórnskipulagsáætlun fyrir umdæmi lögreglustjórans í Vestmannaeyjum

Unnin af lögreglustjóranum í Vestmannaeyjum
Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra
Almannavarnarnefnd
Vestmannaeyja

Athugasemdir við áætlunina skal senda til
lögreglustjórans í Vestmannaeyjum í netfangið

vestmannaeyjar@logreglan.is

EFNISYFIRLIT

EFNISYFIRLIT	3
SKAMMSTAFNIR	5
1 INNGANGUR	7
2 STAÐHÆTTIR	8
2.1 ÁHÆTTUÞÆTTIR	9
2.2 FERÐATÍMI	10
2.3 SVEITARFÉLÖGIN	10
3 VIÐBRAGÐ INNAN UMDÆMIS	11
3.1 ALMANNAVARNARNEFND	11
3.2 LÖGREGLAN	11
3.3 HEILBRIGÐISSTOFNUN SUÐURLANDS	11
3.4 UMDÆMISLÆKNIR SÓTTVARNA	11
3.5 LANDSBJÖRG	12
3.6 RAUÐI KROSSINN Á ÍSLANDI (RKÍ).....	12
3.7 SAMRÁÐSHÓPUR UM SÁLFÉLAGSLEGAN STUÐNING Í LÖGREGLUUMDÆMINU	12
3.7.1 <i>Hlutverk samráðshópsins</i>	12
3.7.2 <i>Virkjun og boðun</i>	12
3.8 SLÖKKVILIÐ	13
3.9 FERÐAÞJÓNUSTAN	13
4 VIRKJUN	14
1.1 ALVARLEIKASTIG ATVIKS.....	14
4.1 FORGANGUR VIÐBRAGÐS	14
4.2 UMFANG ATBURÐA.....	15
4.3 ALMENNT UM BOÐUN	15
4.4 BOÐUN	16
4.5 AFBOÐUN	16
5 STJÓRNKERFI	17
5.1 GRUNNEININGAR, HLUTVERK OG TENGINGAR STJÓRNKERFISINS	17
5.2 AÐGERÐASTJÓRN (AST)	18
5.3 VERKÞÁTTASKIPURIT FYRIR AÐGERÐASTJÓRN	19
5.4 VETTVANGSSTJÓRN (VST).....	19
5.5 VERKÞÁTTASTJÓRAR.....	20
5.6 VERKÞÁTTASKIPULAG FYRIR VETTVANGSSTJÓRN	21
5.7 SAMHÆFINGARSTÖÐIN (SST)	21
5.8 UPPLÝSINGAGJÖF	21
5.8.1 <i>Ábyrgð og aðkoma mismunandi aðila</i>	21
5.8.2 <i>Helstu verkefni gagnvart fjölmiðlum</i>	22
5.8.3 <i>Helstu verkefni gagnvart þolendum og aðstandendum</i>	22
5.8.4 <i>Aðgengi að vettvangi</i>	22
5.8.5 <i>Upplýsingar um atburðinn og afdrif þolenda</i>	22

5.9	SJÚKRAFLUG.....	23
6	STARFSSVÆÐI.....	24
6.1	MÓTTÖKUSTADUR BJARGA (MÓT).....	25
6.2	BIÐSVÆÐI BJARGA (BB).....	26
6.3	SLYSSTAÐUR OG NÆSTA NÁGRENNI (SLY).....	27
6.4	SÖFNUNARSVÆÐI SLASAÐRA (SSS)	28
6.5	SÖFNUNARSVÆÐI ÚTSETTRA (SSÚ).....	29
6.6	SÖFNUNARSVÆÐI LÁTINNA (SSL)	30
6.7	GÆSLUSTÖRF Á VETTVANGI	31
6.8	SÖFNUNARSVÆÐI AÐSTANDENDA (SSA)	32
6.9	FJÖLDAHJÁLPARSTÖÐ (FHS).....	33
6.10	TALNING OG SKRÁNING POLENDNA	34
7	FJARSKIPTI.....	35
7.1	GRUNNSKIPULAG FJARSKIPTA.....	35
7.2	VARAFJARSKIPTASKIPULAG	37
7.3	GRUNNSKIPULAG FJARSKIPTA Á SJÓ	37
8	BREYTINGASAGA.....	38

SKAMMSTAFNIR

AHS	Aðhlyningarstjóri
AR	Sýkingartíðni (Attack Rate)
AST	Aðgerðastjórn /-stjóri
AVD	Almannavarnardeild ríkislögreglustjóra
AVN/Av-nefnd	Almannavarnanefnd
BF	Biðsvæði flutningstækja
BH	Biðsvæði hjálparliðs
BTB	Biðsvæði tækja og búnaðar
CBRN	Skammstöfun fyrir efni, sýkla og geislavirk efni sem geta valdið lýðheilsuógn vegna slysa eða vegna hryðjuverka
CBRNE	Sama og CBRN, auk sprenginga (Explosives) af völdum efna
CERT-ÍS	Netöryggissveit íslenskra stjórnvalda
CFR	Dánarhlutfall sjúkdóms (Case Fatality Rate)
ECDC	Sóttvarnarstofnun Evrópusambandsins (European Centre for Disease Prevention and Control)
ETA	Áætlaður komutími (Estimated Time of Arrival)
ETD	Áætlaður brottfarartími (Estimated Time of Departure)
EU	Evrópusambandið (European Union)
EU-HSC	Nefnd um heilbrigðisöryggi á vegum Evrópusambandsins (Health Security Committee of EU)
EWRS	Vöktunar- og viðbragðskerfi Evrópusambandsins (Early Warning and Er
F	Verkþátturinn Flutningar
FFA	Flugslysaáætlun fyrir Akureyrarflugvöll
FFG	Flugslysaáætlun fyrir Grímseyjarflugvöll
FHS	Fjöldahjálparstöð
FMR	Fjarskiptamiðstöð ríkislögreglustjóra
FSA	Sjúkrahúsið á Akureyri
G	Verkþátturinn Gæslustörf
GR	Geislavarnir ríkisins
HBS	Höfuðborgarsvæðið
HSU	Heilbrigðisstofnun Suðurlands
ICD	Flokkun sjúkdóma (International Classification of Diseases)
ID-nefnd	Kennslanefnd RLS (Identification committee)
IHR	Alþjóðaheilbrigðisreglugerðin (International Health Regulation)
IL	Innri lokun
Isavia	Isavia, rekstraraðili flugvalla og flugleiðsögubjónustu á Íslandi
JRCC	Stjórnstöð Landhelgisgæslu (Joint Rescue Coordination Center)
JRCC	Stjórnstöð Landhelgisgæslunnar
L og B	Verkþátturinn Leit og björgun
LAL	Lögreglan á Austurlandi
LHG	Landhelgisgæsla Ísland
LRH	Lögreglan á höfuðborgarsvæðinu
LSH	Landspítali
LSL	Lögreglan á Suðurlandi
LSNE	Lögreglan á Norðurlandi Eystra
LSNV	Lögreglan á Norðurlandi vestra
LSS	Lögreglan á Suðurnesjum
LVE	Lögreglan í Vestmannaeyjum
LVF	Lögreglan á Vestfjörðum

LVL	Lögreglan á Vesturlandi
LP	Lendingarsvæði fyrir þyrlur
MAST	Matvælastofnun
Mhz	Megahertz
MÓT	Móttökustaður fyrir bjargir
MRCC	Stjórnstöð sjóbjörgunar (Maritime Rescue Coordination Center)
NSR	Neyðarsamstarf raforkugeirans
NVF	Neyðaráætlun vegna flugverndar
NÖF	Samstarfshópur um neyðar- og öryggisfjarskipti
OACC	Flugstjórnarmiðstöðin (Oceanic Area Control Center)
OSC	Vettvangsstjóri sjór (ON scene coordinator)
P₀	Smitstuðull (Basic Reproductive Rate/Transmission Rate)
PHEIC	Alþjóðleg lýðheyluógn (Public Health Emergencies of International Concern)
PPE	Persónulegur hlífðarbúnaður (Personal Protection Equipment)
RKÍ	Rauði krossinn á Íslandi
RLS	Ríkislögreglustjóri
RNSA	Rannsóknarnefnd samgönguslysa
S og F	Verkþátturinn Sjúkra- og fjöldahjálpi
SAF	Samtök ferðaþjónustunnar
SAK	Sjúkrahúsið á Akureyri
SÁBF	Stjórnun – Áætlun – Bjargir – Framkvæmd
SGS	Samgöngustofa
SHÍ	Samtök heilbrigðiseftirlitssvæða á Íslandi
SHS	Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins
SL	Slysavarnarfélagið Landsbjörg
SLY	Slysstaður / slysavettvangur
SSA	Söfnunarsvæði aðstandenda
SSL	Söfnunarsvæði látinna
SSS	Söfnunarsvæði slasaðra
SST/NCCC	Samhæfingarstöðin/National Crisis Coordination Centre
SSUS	Stjórnskipuð samstarfsnefnd um sóttvarnir
SVL	Sóttvarnarlæknir
TETRA	Fjarskiptakerfi viðbragðsaðila
TWR	Flugturn
Umd/svæ-SVL	Umdæmis eða svæðislæknir sóttvarna
UOS	Umhverfis- og orkustofnun
VHF	Very High Frequency
VÍ	Veðurstofa Íslands
VSS	Vaktstöð siglinga (LHG)
VST	Vettvangsstjórn / -stjóri
VÞS	Verkþáttastjórar
WHO	Alþjóðaheilbrigðismálastofnunin (World Health Organization)
YL	Ytri lokun
ÞST	Þjónustumiðstöð almannavarna

1 INNGANGUR

Stjórnskipulagsáætlun fyrir aðgerðarstjórn í Vestmannaeyjum segir fyrir um skipulag og stjórnun aðgerða í umdæmi lögreglustjórans í Vestmannaeyjum og er hluti af viðbragðsáætlunum svæðisins. Áætlunin er unnin af lögreglustjóranum í Vestmannaeyjum, í samstarfi við almannavarnarsvið ríkislögreglustjóra, almannavarnanefnd Vestmannaeyja. Allir viðbragðsaðilar og aðrir sem nefndir eru í áætlununum, voru hafðir með í ráðum.

Markmið stjórnskipulagsáætlunar og atvikaáætlana sem henni fylgja fyrir hvert einstaka atvik eru að tryggja skipulögð fyrstu viðbrögð í umdæmi lögreglustjórans í Vestmannaeyjum og að þolendum berist öll nauðsynleg aðstoð á sem skemmstum tíma. Atvikaáætlanir eru til leiðbeiningar um fyrstu viðbrögð en fela ekki í sér endanleg fyrirætlun. Þannig getur lögreglustjóri ákveðið breytta starfstilhögun með tilliti til ástands og aðstæðna hverju sinni.

Stjórnskipulag aðgerðarstjórnar í Vestmannaeyjum nær yfir allar almannavarnaraðgerðir og aðrar aðgerðir í umdæmi lögreglustjórans í Vestmannaeyjum. Atvikaáætlanir eru fyrir viðburði sem þarfnast frekari áætlunargerðar og útskýringa.

Lögreglustjórinn í Vestmannaeyjum, í samvinnu við almannavarnarsvið ríkislögreglustjóra ber ábyrgð á virkni áætlana innan umdæmisins og að þessir aðilar vinna saman að uppfærslum og lagfæringum á þeim. Ritstjórn er á ábyrgð lögreglustjórans í Vestmannaeyjum og skal að jafnaði endurskoða áætlanir á fjögurra ára fresti.

Lögreglustjórinn í Vestmannaeyjum skal beita sér fyrir því að atvikaáætlanir séu æfðar reglulega í það minnsta á fjögurra ára fresti. Boðunarlista hjá Neyðarlínunni skal uppfæra eins oft og þörf krefur og eigi sjaldnar en árlega.

Áætlunin miðast við verkþáttaskipuritið SÁBF vegna aðgerða á vettvangi. Við gerð Stjórnskipulags- og atvikaáætlana var stuðst við ákvæði laga nr. 82/2008 um almannavarnir, reglugerð nr. 323/2010 um gerð og efni viðbragðsáætlana, reglugerð nr. 650/2009 um flokkun almannavarnarstiga, reglugerð nr. 100/2009 um skipulag og störf stjórnar samhæfingar- og stjórnstöðvar og viðbragðsaðila almannavarna og ákvæði lögreglulaga nr. 90/1996, laga um heilbrigðisþjónustu nr. 40/2007, sóttvarnarlaga nr. 19/1997 og laga um Landhelgisgæslu Íslands nr. 52/2006.

Áætlun þessi er dreifð til aðila sem hafa hlutverk í henni og er vistuð á vef almannavarna og í skjalasafni lögreglu samanber stjórnsýslulög nr. 37/1993. Lögreglustjórinn í Vestmannaeyjum tryggir að mikilvægar upplýsingar og gögn er varða gerð, uppfærslu, æfingar og virkjun áætlunarinnar sé safnað og þau geymd.

Viðbragðsáætlunin tekur gildi:

12.03.2026

Áætlunin er rafrænt undirrituð

Lögreglustjórinn í Vestmannaeyjum
Ríkislögreglustjóri
Almannavarnarnefnd Vestmannaeyja

2 STADHÆTTIR

Áætlun þessi tekur til Vestmannaeyja sem samanstanda af u.þ.b. 15 eyjum auk fjölda annarra dranga, kletta og skerja. Stærst Vestmannaeyja er Heimaey, 13,4 km², sem er sú eina sem er byggð. Helstu og stærstu eyjarnar í kringum Heimaey eru Elliðaey og Bjarnarey norðaustur af Heimaey, og til suðvesturs eru Suðurey, Álsey, Brandur, Hellisey, Súlnaver og Surtsey. Vestmannaeyjar liggja um 10 km suður undan Landeyjasandi. Vegna þessa gæti þurft að sækja bjargar á meginlandið í stærri atburðum eða þegar sérhæfingar er þörf. Eyjarnar eru sæbrattar og víðast hvar þaktar graslendi.

Í umdæminu er íbúabyggð á norðurhluta Heimaeyjar auk þess sem stöku íbúðarhús og sumarhús eru dreifð um hana. Í úteyjum eru víðast hvar veiðihús fyrir úteyjarfélögin. Þjóðhátíð er haldin um verslunarmannahelgi ár hvert, þar sem rúmlega 15.000 manns geta verið stödd á Heimaey og gista ýmist í tjöldum, hótelum eða heimahúsum. Vestmannaeyjar eru fjölsóttar af ferðamönnum og siglir Herjólfur sjö ferðir milli lands og eyja daglega. Þá koma fjölmörg skemmtiferðaskip til Vestmannaeyja hvert sumar. Ferðamenn eru ýmist á eigin vegum eða í skipulögðum hópferðum. Heldur færri ferðamenn eru yfir vetrarmánuðina en vetrarferðamennska er vaxandi grein.

Náttúruvá er víðtækasta og stærsta ógnin innan umdæmisins, jarðskjálftar, eldgos og veður spilar þar stóran þátt og þá getur verið erfitt að koma viðbótar björgum til Vestmannaeyja vegna veðurs.

2.1 Áhættuþættir

Helstu atburðir sem gætu kallað á virkjun viðbragðsáætlana innan umdæmisins:

Jarðfræðileg vá	
1. Eldgos	<i>Eldgos á Heimaey, sjávargos, Katla</i>
2. Jarðskjálftar	
3. Gjóskufall	
Veður- og vatnafræðileg vá	
4. Óveður	
5. Sjávarflóð	<i>Landgrunnsskriða, Katla</i>
6. Skriðuföll	
Innviða- og tæknivá	
7. Hópslys	
8. Umferðarslys	<i>Hópferðabílar</i>
9. Flugslys	
10. Sjósllys	<i>Herjólfur, skemmtiferðaskip, fiskiskip</i>
11. Eldsvoðar í húsum og innviðum	
12. Röskun á innviðum	<i>Vatn, rafmagn, samgöngur</i>
13. Netárásir	
14. CBRNE atvik	
Samfélagsleg vá	
15. Fjöldasamkomur, VIP heimsóknir og stærri viðburðir	<i>Þjóðhátíð, íþróttamót og fl.</i>
16. Mótmæli, samfélagsleg ólga	
17. Óeirðir og hryðjuverk	
18. Stríðsátök	
Heilbrigðisvá	
19. Fjöldasýkingar og farsóttir	
20. Sjúkdómsfaraldrar	
Efnavá	
21. Efnaslys og mengunaróhöpp	
Umhverfisvá	
22. Gróðureldar	
23. Loftmengun	

2.2 Ferðatími

Vegna landfræðilegrar legu Vestmannaeyja þarf oft að flytja sjúklinga á meginlandið eða sækja þangað bjargir, ýmist loft- eða sjóleiðina. Hér fyrir neðan má sjá áætlaðan ferðatíma milli Vestmannaeyja og nokkurra algengra staða.

	Ferðamáti	Áætlaður tími
Vestmannaeyjar – Reykjavík	Þyrta	40 mín
Vestmannaeyjar – Reykjavík	Flug	20 mín
Vestmannaeyjar – Akureyri	Flug	40 mín
Vestmannaeyjar – Landeyjar	Herjólfur	35 mín
Vestmannaeyjar – Landeyjar	Björgunarskipið Þór	15-20 mín
Vestmannaeyjar – Þorlákshöfn	Herjólfur	3 klst
Vestmannaeyjar – Þorlákshöfn	Björgunarskipið Þór	2 klst

2.3 Sveitarfélögin

Eitt sveitarfélag er innan umdæmisins sem er Vestmannaeyjabær. Nánar má finna upplýsingar um sveitarfélagið á vefsíðunni: <https://www.vestmannaeyjar.is>. Þann 1. janúar 2025 var skráð búseta í umdæminu 4.520 íbúar alls.

3 VIÐBRAGÐ INNAN UMDÆMIS

Margar einingar koma að almannavörnum og aðgerðum í umdæminu. Starfsstöðvar og umsjónarsvæði áamt helstu upplýsingum um mönnun og skipan fara hér á eftir.

3.1 Almannaþarfnafnd

Innan umdæmisins starfar ein almannaþarfnafnd, almannaþarfnafnd Vestmannaeyja. Starfsvæði nefndarinnar er Vestmannaeyjar.

Hún skal skipuð lögreglustjóra umdæmisins, fulltrúum úr sveitarstjórn, viðbragðsaðilum á svæðinu og þeim fulltrúum sveitarstjórna sem í starfi sínu sinna verkefnum í þágu öryggis hins almenna borgara.

3.2 Lögreglan

Umdæmi lögreglustjórans í Vestmannaeyjum er um 17 km². Í umdæminu er ein lögreglustöð og starfsmannafjöldi embættisins er um 16.

Sólarhringsvakt er á stöðinni, þar er rannsóknardeild ásamt skrifstofu lögreglustjóra og ákærusviði embættisins. Þar er sinnt daglegri þjónustu.

3.3 Heilbrigðisstofnun Suðurlands

Heilbrigðisstofnun Suðurlands (HSU) sinnir heilbrigðisþjónustu og sjúkraflutningum í Vestmannaeyjum. Innan HSU í Vestmannaeyjum er sjúkradeild, heilsugæsla og öldrunardeild. Mönnun er mismunandi og þarf að kanna getu í hvert sinn því lækna með mismunandi bakgrunn koma tímabundið til starfa á stofnuninni. Hér að neðan má sjá viðmið en ekki örugga getu stofnunarinnar.

Heilsugæsla mönnun:

Sérfræðilæknar: 1-4

Almennir lækna eða sérnámslæknar: 0-2

Gæsluvakt læknis: 1

Hjúkrunarfræðingar: Á stöð eru 2 öruggir en hægt að kalla inn í hús 10

Geta:

Grænir 15

Gulir 2-3

Rauðir 1

Ef það er einn rauður fækkar fjölda annara sem hægt er að sinna, á móti kemur ef 2-3 gulir að þá er ekki geta til að sinna rauðum.

3.4 Umdæmislæknir sóttvarna

Umdæmislæknir sóttvarna er starfandi í sóttvarnaumdæmi Suðurlands. Umdæmið fylgir mörkum lögreglustjórans á Suðurlandi, frá Selvogi í vestri að Krossanesi í austri, auk Vestmanneyja. Umdæmislæknir sóttvarna er tilnefndur af ráðherra og er ábyrgur fyrir sóttvörnum í sínu umdæmi undir faglegri leiðsögn sóttvarnalæknis. Umdæmislæknir skal hafa samstarf við sóttvarnalækni um framkvæmd nauðsynlegra sóttvarna og njóta aðstoðar lögregluvalda ef með þarf.

Umdæmislæknir sóttvarna hefur heimild til að virkja viðbragðsáætlanir þær sem eru á sameiginlegri ábyrgð ríkislögreglustjóra og sóttvarnalækni að undangengnu samráði við sóttvarnalækni. Umdæmislæknir á sæti í aðgerðastjórn í þeim atburðum sem varða sjúkdóma sem falla undir sóttvarnalög.

Umdæmislæknir sóttvarna á Suðurlandi situr á Höfn í Hornafirði og honum til aðstoðar eru fjórir svæðislæknar sóttvarna, þ.á.m. einn í Vestmannaeyjum.

3.5 Landsbjörg

Ein svæðisstjórn er í umdæminu, svæðisstjórn 18. Svæðismörk hennar eru þau sömu og almannavarna-nefndarinnar. Svæðisstjórn fer með tæknilega stjórn sinna eininga í aðgerðum. Hún tryggir að réttar einingar séu boðaðar í verkefni, séu staðkunnug og hafa yfirsýn á stöðu og hæfni eininga.

Svæðisstjórn á svæði 18 er með aðstöðu í húsi Björgunarfélags Vestmannaeyja að Faxastíg 38 og starfsvæðið er Vestmannaeyjar og hafsvæðið í kring. Björgunarfélag Vestmannaeyja hefur á að skipa björgunarskipi, drónahóp og vel búnum björgunarbíl.

Landsstjórn er bakland svæðisstjórna í SST og finnur til bjargir utan umdæmis ef kallað er eftir.

3.6 Rauði krossinn á Íslandi (RKÍ)

Rauði krossinn á Íslandi (RKÍ) gegnir stoðhlutverki við stjórnvöld í almannavarnaástandi. Hlutverk RKÍ felst meðal annars í opnun og rekstri fjöldahjálparstöðva, söfnunarsvæða aðstandenda, skráninga, úrvinnslu skráninga, sálfélaglegum stuðningi og aðkomu að rekstri þjónustumiðstöðva almannavarna. RKÍ á fulltrúa í AST og SST í aðgerðum.

Neyðarvarnir eru landsdekkandi verkefni og bakvaktarsími opinn allan sólarhringinn sem sér um að kalla út bjargir, einingar eða deildir eftir þörfum hvers verkefnis eða atvika. Viðbrögð eru samræmd á landsvísu og eru starfar í umdæmum um land allt.

Starfssvæði RKÍ í Vestmannaeyjum og nágrenni er með aðsetur í Vestmannaeyjum. Fjöldahjálparkerra RKÍ er staðsett í flugstöðinni.

3.7 Samráðshópur um sálfélaglegan stuðning í lögregluumdæminu

Samráðshópur um sálfélaglegan stuðning í lögregluumdæmi Vestmannaeyja starfar samkvæmt *Samkomulagi um sálfélaglegan stuðning í skipulagi almannavarna á Íslandi frá október 2025*.

Í hópnum sitja fulltrúar RKÍ, heilbrigðisstofnana, Vestmannaeyjabæjar, kirkjunnar og lögreglustjórans í Vestmannaeyjum. Fulltrúi RKÍ er hópstjóri, nema hópurinn sammælist um annað.

Hópurinn tengist starfsemi aðgerðastjórnar (AST) og vinnur með þjónustumiðstöð almannavarna þegar hún er virkjuð.

3.7.1 Hlutverk samráðshópsins

Hópurinn skal:

- Meta þörf fyrir sálfélaglegan stuðning og tryggja samræmt viðbragð í umdæminu.
- Veita ráðgjöf til yfirvalda og stofnana í umdæminu um bjargir, þarfir og stuðning.
- Samræma stuðning og tryggja yfirsýn yfir fagfólk og sérþjálfaða sjálfboðaliða.
- Skipuleggja færslu sálfélaglegs stuðnings frá RKÍ til nærsamfélagsins þegar aðgerðum vindur fram.
- Samræma og styðja þá sem sinna sálfélaglegum stuðningi í umdæminu, m.a. með upplýsingaflæði til landsvísuhópsins, og miðla gagnreyndri þekkingu og leiðbeiningum til þeirra sem koma að stuðningnum.
- Miðla upplýsingum og veita fræðslu um áhrif alvarlegra atburða og bjargráð í samfélaginu ásamt því að styðja við samhæfða upplýsingagjöf í samstarfi við AST og/eða þjónustumiðstöð almannavarna.

3.7.2 Virkjun og boðun

Samráðshópurinn er virkjaður:

- Sjálfkrafa við neyðarstig almannavarna.
- Eftir atvikum við óvissu- eða hættustig, í samráði við landsvísuhóp.
- Utan almannavarnaástands ef atburðir kalla á umfangsmikla samhæfingu.

Hópstjóri boðar fundi og heldur utan um upplýsingar um meðlimi. Hópurinn fundar ársfjórðungslega og eftir þörfum vegna atburða. Samstarfið fer fram í húsnæði AST, þjónustumiðstöðvar almannavarna og/eða gegnum fjarfundi.

3.8 Slökkvilið

Slökkviliðsstjóri eða hans fulltrúi er verkþáttastjóri á brunavettvangi og fagleg stjórnun aðgerða er snúa að verkþáttum slökkviliðs er undir stjórn hans.

Innan umdæmisins er Slökkvilið Vestmannaeyja mannað slökkviliðsstjóra ásamt útkallsliði.

Einn maður sinnir daglegum störfum ásamt 28 manna útkallsliði og er nákvæmur búnaðarlisti hjá slökkviliðsstjóra.

3.9 Ferðapjónustan

Þó svo að ferðapjónustuaðilar séu ekki viðbragðsaðilar er áriðandi að hafa virkt flæði upplýsinga til ferðamanna og ferðapjónustuaðila við náttúruhamfarir og veðurtengdra aðstæðna. Á hverjum tíma getur fjöldi ferðamanna verið töluvert umfram íbúa svæðisins og mikilvægt að réttar upplýsingar berist þeim og ferðapjónustuaðilum. AST setur sig í samband við samtök ferðapjónustu í Vestmannaeyjum til að tryggja tengingu og upplýsingaflæði við ferðapjónustuaðila.

4 VIRKJUN

1.1 Alvarleikastig atviks

Almannavarnastigin lýsa alvarleika og eru þrjú, óvissustig, hættustig og neyðarstig. Skilgreiningar á almannavarnastigi, umfangi og forgangi eru í reglugerð 650/2009 .

Óvissustig

- Þegar afla þarf upplýsinga um menn sem óvissa ríkir um.
- Þegar skip, loftfar eða menn hafa ekki komið fram á ákvörðunarstað eða ekkert heyrst frá þeim í tiltekinn tíma.
- Þar sem óvissa ríkir um öryggi skips eða loftfars og þeirra sem í því eru.
- Þegar grunur vaknar um að eitthvað sé að gerast af náttúru- eða mannavöldum sem á síðari stigum gæti leitt til þess að heilsu og öryggi fólks, umhverfis eða byggðar sé ógnað.
- Þegar sóttvarnaryfirvöld meta þörf á að hefja undirbúning að viðbúnaði vegna farsótta samkvæmt ráðleggingum Alþjóða heilbrigðisstofnunarinnar (WHO).

Hættustig

- Þegar hefja þarf eftirgrennsln eftir mönnum sem óttast er um.
- Þegar tilraunir til að ná sambandi við skip, loftfar eða menn hafa ekki borið árangur.
- Þegar upplýsingar hafa borist sem gefa til kynna að sjóhæfni skips sé takmörkuð, flughæfni loftfars skert og menn í vanda staddir, þó ekki svo alvarlegar að líkur séu á neyðarástandi.
- Ef heilsu og öryggi manna, umhverfis eða byggðar er ógnað af náttúru- eða mannavöldum þó ekki svo alvarlegar að um neyðarástand sé að ræða.
- Ef auka þarf viðbúnað og sóttvarnarráðstafanir vegna yfirvofandi farsóttar.

Neyðarstig

- Þegar viðhafa þarf tafarlaus viðbrögð vegna manna sem óttast er um.
- Þegar ítrekaðar tilraunir til að hafa samband við skip, loftfar eða menn hafa reynst árangurslausar og óttast er að viðkomandi sé í neyð.
- Þegar staðfestar upplýsingar hafa borist um að skip, loftfar eða menn séu í neyð eða yfirvofandi hættu og þarfnist tafarlausrar aðstoðar.
- Þegar slys eða hamfarir hafa orðið eða þegar heilbrigðisöryggi manna er ógnað svo sem vegna farsótta.

4.1 Forgangur viðbragðs

Þörf á forgangshraða viðbragðsaðila ræðst af alvarleika slyss eða atburðar. Við boðun viðbragðsaðila vegna almannavarnaáðgerða skal nota eftirfarandi skilgreiningar á forgangi.

F1 – Mesti hraði.

F2 – Mikill hraði.

F3 – Lítil hraði.

F4 – Ekki forgangur.

4.2 Umfang atburða

Umfang atburðar er táknað með litum, grænn, gulur og rauður svartur.

Grænt

Slys eða atburði er sinnt af fáum viðbragðsaðilum eða stofnunum þar sem dagleg skipan mála á viðbúnaði er nægjanleg til þess að eiga við verkefnið. Daglegar bjargir í umdæminu sinna atvikinu án aukins viðbúnaðar.

Gult

Alvarlegt slys eða atburður svo sem leit á einu svæði eða þörf er á að margir viðbragðsaðilar eða stofnanir sinni verkefninu. Umfang þar sem daglegar bjargir í umdæminu sinna atvikinu auk þátttöku valinna bjarga.

Rautt

Mjög umfangsmikið slys eða atburður svo sem leit eða björgun við erfiðar aðstæður eða á mörgum svæðum. Þörf á aðkomu mikils fjölda viðbragðsaðila eða stofnana og aukin þörf á samhæfingu og stjórnskipulagi almannavarna. Umfang þar sem daglegar bjargir í umdæminu þurfa utanaðkomandi aðstoð.

Svart

Þjóðarvá; hamfarir eða atburðir sem hafa áhrif á mörg umdæmi á sama tíma.

4.3 Almennt um boðun

Stjórnskipulag almannavarna í umdæmi lögreglustjórans í Vestmannaeyjum virkjast sjálfkrafa við virkjun atvikaáætlunar eða almannavarnarástandi er lýst yfir í umdæminu. Atvikaáætlanir segja til um fyrsta viðbragð í framhaldi af virkjun og þörf fyrir umfang bjarga er ákveðið af AST og miðast við fjölda ætlaðra þolenda í hverju tilviki fyrir sig.

Forsendur virkjunar atvikaáætlanna liggja í samráði við neðangreindra aðila og /eða viðeigandi atvikaáætlunar.

- Lögreglustjórinn í Vestmannaeyjum
- Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra
- Fjarskiptamiðstöð ríkislögreglustjóra
- Flugturn viðkomandi flugvallar (flugatvik)
- Flugstjórnarmiðstöð í Reykjavík (flugatvik)
- Landhelgisgæsla Íslands (sjóatvik)

Þegar áætlunin hefur verið virkjuð eru aðgerðir í umdæminu undir stjórn aðgerðastjórnar. Aðgerðastjórn metur hvort þörf er á að boða fleiri aðila til starfa. Einungis aðgerðastjórn hefur heimild til að afboða eða breyta háskastigum eftir að áætlunin hefur verið virkjuð í umdæminu að höfðu samráði við SST.

Þeir viðbragðsaðilar sem bregðast við á þessum stigum eru boðaðir samkvæmt boðunaráætlun viðkomandi áætlunar.

Viðbragðsaðilar, vegna tiltekinna atvika svo sem sóttvarnarlæknir vegna farsóttta, geta lagt til við ofangreinda aðila að áætlun verði virkjuð.

4.4 Boðun

Neyðarlínan 112 annast boðun. Skal þá boða út skv. gildandi boðunaráætlun viðeigandi atvikaáætlunar og hvaða háskastig skuli virkja.

Neyðarlínan tryggir boðun með SMS og að koma upplýsingum til bjarga á TETRA talhóp **Blár 9 - 0 og öðrum viðeigandi fjarskiptum**. SMS útkallsboðin skulu innihalda upplýsingar um eftirtalin atriði:

- Vástig: ÓVISSUSTIG, HÆTTUSTIG, NEYÐARSTIG
- Forgangur: F1, F2, F3, F4
- Umfang: **Grænn, Gulur, Rauður, Svartur**
- Líkleg staðsetningu atburðar (í hnitum á korti)
- Talhópur
- Stutt lýsing á atvikinu

Lögregla eða annar viðbragðsaðili stofnar aðgerð í aðgerðargrunni AVD eða óskar eftir að FMR geri það og deilir henni með öðrum viðbragðsaðilum. LHG stofnar aðgerð vegna atburða á sjó eða í lofti.

Viðbragðsaðilar á leið á vettvang skrá upplýsingar um hóp í aðgerðargrunninn.

- Hverjir eru í hóp
- Hvaða tæki
- Sérþekking hóp/meðlima geta
- Tækjabúnaður meðferðis

4.5 Afboðun

AST tilkynnir afboðun til SST sem tilkynnir afboðunina til Neyðarlínu sem sér um framkvæmd hennar og sendir tilkynningu þar um. AST tilkynnir auk þess um afboðun á TETRA til þeirra viðbragðsaðila sem hafa verið virkjaðir.

5 STJÓRNKERFI

5.1 Grunneiningar, hlutverk og tengingar stjórnerfisins

5.2 Aðgerðastjórn (AST)

Stjórn aðgerða í héraði þegar almannavarnaástand ríkir er í höndum lögreglustjórans í Vestmannaeyjum.

AST starfar í samvinnu við SST. Í stjórn aðgerða felst m.a. skipulag björgunar- og hjálparstarfa vegna hættu eða tjóns sem getur eða hefur skapast og að stýra neyðaraðgerðum í umdæminu.

Lögreglustjóri tilnefnir vettvangsstjóra er fari með stjórn og samhæfingu á vettvangi.

AST er skipuð eftirtöldum fulltrúum:

- Lögreglustjórinn í Vestmannaeyjum eða fulltrúi sem hann tilnefnir – **aðgerðastjóri**
- Slökkvilið Vestmannaeyja
- Svæðisstjórn Landsbjargar
- Rauði krossinn á Íslandi
- Heilbrigðisstofnun Suðurlands

Aðgerðastjóri skipar fólk í stöðu/verkefni samkvæmt SÁBF. AST getur óskað eftir aðkomu annarra hlutaðeigandi aðila sem tengjast aðgerðum hverju sinni, svo sem fulltrúum sveitarfélags, Veðurstofu Íslands, LHG, Isavia, Vegagerðar, Vestmannaeyjahafnar, Ferðamálastofu, Raf- og fjarskiptafyrirtækja og öðrum.

Þegar AST hefur verið virkjuð :

- Virkja innra skipulag AST og tryggja hlutverk samkvæmt SÁBF kerfinu
- Stjórn, samhæfing og forgangsröðun heildaraðgerða innan lögregluumdæmis
- Endurmat á háskastigi og umfangi
- Samskipti við SST á TETRA SST Blár
- Skipa öryggisstjóra, starfar undir stjórnanda
- Heildarskipulag fjarskipta og annarra samskipta innan lögregluumdæmis
- Tryggir flæði upplýsinga innan AST
- Tryggir virkjun VST eða skipun vettvangsstjóra
- Gerir stöðumat á heilbrigðisþjónustu innan umdæmis
- Gerir stöðumat á samgöngum
- Gerir stöðumat á björgum í umdæminu
- Kannar mannaaflapörf (bjargir) og óskar eftir frekari aðstoð frá SST ef þess er þörf
- Tryggir viðbúnað vegna lokana í samráði við VST
- Skipar fjölmiðlafulltrúa, á fyrstu stigum aðgerða getur AST óskað eftir við SST að þau sjái um samskipti við fjölmiðla
- Útbúa fréttatilkynningu
- Ákveða stað fyrir móttöku fjölmiðla ef við á og upplýsingaflæði
- Tryggir upplýsingaflæði á milli AST og SST, sveitarfélaga, Veðurstofu Íslands, vísindamanna, Vegagerðar og fleiri ef við á
- Skipuleggur samhæfingu rýminga
- Tryggir samskipti við fjöldahjálparstöð/var
- Ákveða tíma fyrir reglulega stöðufundi
- Tryggja skráningu og skjölun gagna

5.3 Verkpáttaskipurit fyrir aðgerðastjórn

Verkaskipting er samkvæmt verkpáttaskipuriti fyrir AST. Aðgerðastjóri getur breytt verkaskiptingu ef hann telur þörf á.

5.4 Vettvangsstjórn (VST)

Stjórn og samhæfing á vettvangi er í höndum vettvangsstjóra sem er tilnefndur af lögreglustjóra. Vettvangsstjóri kemur úr röðum lögreglunnar nema annað sé ákveðið. Hann skal hafa þjálfun og reynslu af vettvangsstjórn.

VST er skipuð eftirtöldum fulltrúum:

- Lögreglan í Vestmannaeyjum, vakthafandi varðstjóri – **vettvangsstjóri**
- Slökkvilið Vestmannaeyja
- Björgunarfélag Vestmannaeyja
- Fulltrúi Heilbrigðisstofnunar Suðurlands (HSU)
- Aðrir eftir atvikum

Þegar VST hefur verið virkjuð:

- Virkja innra skipulag VST og tryggja hlutverk samkvæmt SÁBF kerfinu
- Stjórn, samhæfing og forgangsröðun heildaraðgerða á vettvangi
- Tryggja fjarskipti við verkpáttastjóra og við AST
- Tryggja uppsetningu á MÓT, SSS, SSL og biðsvæðum, ef við á
- Tryggja skráningu og meðferð upplýsinga

Aðsetur VST: Samkvæmt ákvörðun vettvangsstjóra í samráði við AST hverju sinni.

5.5 Verkpáttastjórar

Á hverju starfssvæði og við hvern verkpátt starfa margar verkeiningar eða starfsstéttir. Nauðsynlegt er að samhæfa störf þeirra og er það hlutverk verkpáttastjóranna, en þeir eru millistjórnendur sem stýra og samhæfa verkþætti á vettvangi í umboði vettvangsstjóra.

Verkpáttastjórar	Aðilar sem skipa verkpáttastjóra	Vinnusvæði
Björgunarstjóri	Slökkvilið/björgunarsveit/HSU	Við slysstað
Aðhlyningarstjóri	Heilbrigðisstofnun Suðurlands	Við slysstað/söfnunarsvæðin
Gæslustjóri	Lögreglan	Hreyfanlegur eftir þörfum
Flutningastjóri	Björgunarsveit	Hreyfanlegur eftir þörfum

Fyrstu verk allra verkpáttastjóra eru að:

- Hafa samband við vettvangsstjórn og fá fyrirmæli.
- Fá yfirsýn yfir bjargir (mannskap og tæki) sem koma og meta hvort þær nægja.
- Skipa undirstjórnendur og útdeila verkefnum.

Björgunarstjóri stjórnar og samhæfir starfsemi í eða við húsarúst/flak, þ.á.m. slökkvistörf, björgun úr flaki, burð þolenda að bráðaflokkunarsvæði og bráðaflokkun. Verkefni Björgunarstjóra:

- **Leit:** Finna og staðsetja þolendur.
- **Björgun:** Úr lokuðum rýmum, undan fargi eða öðrum stað.
- **Slökkvistarf:** Stöðva eða hindra útbreiðslu elds.
- **Viðbrögð við mengun:** Hindra útbreiðslu/hreinsa upp.

Aðhlyningarstjóri stjórnar og samhæfir starfsemi á söfnunarsvæði slasaðra. Fyrsta verk aðhlyningarstjóra er að undirbúa móttöku á þolendum frá slysstað. Verkefni Aðhlyningarstjóra:

- **Bráðaflokkun:** Forgangsráða áður en flutt er frá innri lokun.
- **Áverkamat:** Með tilliti til flutnings. Hreyfanlegt. Greina ástand og skrá þolendur.
- **Meðferð:** Til að tryggja öryggi þolenda fram að og við flutning.
- **Forgangsröðun:** Hverja á að flytja, hvert, hvenær, með hverskonar tæki og hvaða meðferð á að veita.

Gæslustjóri stjórnar og samhæfir umferðarstjórn á vettvangi og verndun og gæslu allra starfssvæða á vettvangi. Verkefni Gæslustjóra:

- **Lokun svæða:** Innri lokun, slysstaður og hættusvæði, Ytri lokun, vettvangurinn.
- **Verndun svæða:** Vettvangur og einstök starfssvæði, verndun látinna, verndun rannsóknarvettvangs, gæsla á lendingarsvæðum, verndun á öðrum starfssvæðum.
- **Umferðarskipulag:** Skipulag umferðar innan innri lokunar, lokanir og almenn umferð.
- **Talning:** Talning og flæði þolenda.
- **Ástandskönnun svæða:** Heimsóknir, skipulega farið á hvert heimili og mikilvæga staði til nánari skoðunar. Hraðkönnun innviða, vegir, brýr, helstu mannvirki, rafmagn, fjarskipti. Kallaðir til sérfræðingar til skoðunar á mannvirkjum og innviðum sem hafa orðið fyrir skemmdum.

Flutningastjóri stjórnar og samhæfir starfsemi á móttökustað, biðsvæðum og nýtingu flutningstækja. Hann hefur umsjón með framkvæmd sjúkraflutninga og flutningi á óslösuðum. Verkefni Flutningastjóra:

- **Móttaka:** Skráir inn í aðgerðina allar bjargir. (Bjargir mæta á MÓT nema annað sé tekið fram).
- **Biðsvæði:** Biðsvæði hjálparliðs (BH). Biðsvæði flutningstækja (BF). Biðsvæði tækja og búnaðar (BTB).
- **Flutningstæki:** Heildaryfirlit (hvað, hvar, hvenær). Tæknileg framkvæmd.

5.6 Verkbáttaskipulag fyrir vettvangsstjórn

5.7 Samhæfingarstöðin (SST)

Hlutverk SST er samhæfing á aðstoð milli umdæma og aðstoð ríkisstofnanna jafnt í almannavarnarástandi sem og í öðrum aðgerðum ef þörf er á samhæfingu. Nánar er fjallað um samhæfingarstöðina í stjórnskipulagsáætlun SST.

5.8 Upplýsingagjöf

Þegar atburður á sér stað, hafa fjölmiðlar fljótt samband við viðbragðsaðila. Upplýsingagjöf er mikilvægur þáttur í öllum aðgerðum og því er nauðsynlegt að skýrt sé hver ber ábyrgð á henni hverju sinni. Markmið upplýsingagjafar er að tryggja að almenningur og fjölmiðlar fái áreiðanlegar upplýsingar sem passa hverju sinni.

Samhæfingarstöð (SST), fulltrúar lögregluembættanna, Rauða krossins á Íslandi (RKÍ) og Slysavarnafélagsins Landsbjargar samræma upplýsingagjöf til fjölmiðla meðan á aðgerðum stendur.

5.8.1 Ábyrgð og aðkoma mismunandi aðila

Ábyrgð á upplýsingagjöf getur verið mismunandi eftir atburðum og aðgerðum. Í flestum tilvikum ber lögreglustjórinn á viðkomandi svæði ábyrgð á upplýsingagjöf. Samstarf milli viðbragðsaðila, lögreglu og stofnana og í sumum tilvikum, einkaaðila þarf að vera gott til að tryggja að réttar upplýsingar séu gefnar og að samræmi sé gætt í miðlun þeirra.

- Í flestum tilvikum eru samskipti við fjölmiðla og aðgengi að lokuðum svæðum stjórnað af lögreglustjóra (AST).
- Ef um aðgerðir á hafi er að ræða bera LHG ábyrgð á upplýsingamiðlun.
- Í ákveðnum tilvikum samræmir SST upplýsingagjöf um atburðinn.

Í einhverjum tilvikum bera aðrir aðilar einnig ábyrgð, svo sem:

Náttúruvá: Veðurstofa Íslands sér um að vakta náttúruvá vegna ofanflóða, jarðskjálfta, veðurs, vatns, eldgosa, hafíss og sjávarflóða.

Flugvallasvæði: Ef atburður á sér stað innan flugvallasvæðis, sér Isavia um að veita upplýsingar um loftfar og þá þætti sem snúa að rekstri viðkomandi aðila.

Hafnir: Ef atburður á sér stað innan hafnar, ber hafnarstjóri ábyrgð á að veita upplýsingar um ástand hafna og hafnarmannvirkja.

Útgerð: Ef atburður á sér stað á sjó eða tengist skipum, ber útgerðaraðili ábyrgð á að veita upplýsingar um skip og þá þætti sem snúa að rekstri viðkomandi aðila.

Net- og upplýsingaöryggi: Ef atburður tengist net- og/eða upplýsingaöryggi ber CERT-IS ábyrgð á veita upplýsingar um mögulegar ógnir. Komi upp alvarleg ógn, svo sem stórir veikleikar, samræmir CERT-IS viðbrögð til að tryggja að réttar og tímanlegar upplýsingar berist til hlutaðeigandi aðila.

Sóttvarna- og heilbrigðismál: Ef atburður tengist heimsfaraldri eða heilbrigðismálum ber Embætti landlæknis að veita upplýsingar um þá þætti.

Geislavá: Geislavarnir ríkisins annast miðlun á upplýsingum er varðar geislavá og geislaamengun.

Samgöngur á landi: Vegagerðin annast upplýsingamiðlun um samgöngumál eftir því sem við á. **Loftgæði:** Umhverfis- og orkustofnun ber ábyrgð á eftirliti með loftgæðum og að gera þau aðgengileg í gegnum vefinn loftgaedi.is.

Röskun á innviðum: Ef atburður tengist röskun á mikilvægum innviðum ber opinberu og/eða einkaaðilum sem reka viðkomandi mikilvægan innvið að koma upplýsingum til almennings og fjölmiðla um þá þætti sem snúa að rekstri viðkomandi aðila.

Mikilvægt er að fulltrúar þessara aðila hafi samráð vegna samskipta við fjölmiðla meðan á aðgerðinni standur og hugsanlega eftir að henni lýkur.

5.8.2 Helstu verkefni gagnvart fjölmiðlum

Tilnefna tengilið: Tilnefna einn tengilið sem hefur það hlutverk að svara fjölmiðlum ef ekki er þegar aðili sem hefur það hlutverk.

Útbúa og miðla fréttatilkynningum: Útbúa þarf fréttatilkynningu og setja á vef og senda til fjölmiðla í upphafi atburðar og síðan reglulega eftir því sem þurfa þykir. Nafn tengiliðar og símanúmer fylgir tilkynningunum. Meta þarf hverju sinni hvort koma á upplýsingum á framfæri við almenning á öðru tungumáli en íslensku.

Ákveða og koma á upplýsingastað: Ákvarða þarf stað þar sem fjölmiðlar geta komið og fengið upplýsingar sé þess kostur. Vísa þarf fjölmiðlum sem mæta á staðinn á öruggan stað þar sem þeir fá upplýsingar og bíða þess að komast að vettvangi til myndatöku skv. ákvörðun lögreglustjóra hverju sinni.

5.8.3 Helstu verkefni gagnvart þolendum og aðstandendum

Tilnefna tengilið: Tilnefna einn tengilið sem hefur það hlutverk að svara þolendum og aðstandendum ef ekki er þegar aðili sem hefur það hlutverk. Ef um erlenda borgara er að ræða þarf að tilnefna tengilið við sendiráð/ræðismenn og getur verið um sama aðila að ræða.

Koma á samskiptavettvangi: Eins fljótt og auðið er skal settur upp vettvangur til að koma upplýsingum á framfæri til þolenda og aðstandenda.

5.8.4 Aðgengi að vettvangi

Lögreglustjóri og/eða AST tekur ákvörðun um aðgengi fjölmiðla að vettvangi meðan lokað er fyrir aðgengi. Ef fjölmiðlar fá aðgang tekur lögreglustjóri ákvörðun um hvort þeir þurfi að vera í fylgd. Aðkoma fjölmiðla skal ekki trufla aðgerðir og að öllum hlutaðeigandi aðilum tryggð fyllsta nærgætni. Fjölmiðlar skulu fylgja öllum öryggisráðstöfunum sem lögreglustjóri setur.

5.8.5 Upplýsingar um atburðinn og afdrif þolenda

Upplýsingar um afdrif þolenda eru á ábyrgð lögreglustjóra og skulu ekki veittar fjölmiðlum nema með vitund og samþykki eftirtalinna aðila, eftir því sem við á:

- Aðstandenda
- Lögreglustjóra
- SST
- LHG, eftir því sem við á
- Rekstraraðila flugvélar eða útgerðar

Aðeins skal upplýsa um staðreyndir, ekki persónulegt álit þeirra sem svara eða setja fram hugleiðingar um ástæður þess er leiddu til aðgerða eða atburðar. Aldrei skal gefa fjölmiðlum upp nöfn einstaklinga sem í hlut eiga, áhafna eða farþegalista.

5.9 Sjúkraflug

Hafi SST verið mönnuð leitar hún eftir upplýsingum frá AST um þörf á björgum til að senda með sjúkraflugvél. Fjallað er um ferðatíma milli Vestmannaeyja og algengra staða í kafla 2.2. að framan. Nánari útlistun sjúkraflugs er í stjórnskipulagsáætlun SST.

Flugvöllur: Vestmannaeyjaflugvöllur, bundið slitlag.

6 STARFSSVÆÐI

Starfssvæðin eru þau svæði sem skipuleggja þarf þegar tekist er á við atvik þar sem fjöldi þolenda á í hlut. Ef ekki er um að ræða atvik, þar sem margir eiga í hlut þá er ekki þörf á að virkja öll starfssvæðin. Betra er að virkja starfssvæðin í upphafi og loka þeim þegar ljóst er að ekki er þörf á þeim.

Lýsing á starfssvæðunum og hver tekur ákvörðun um virkjun og staðsetningu þeirra er í atvikaáætlunum,

Starfssvæðum má skipta í tvo megin flokka. Söfnunarsvæði, sem ætluð eru þolendum atburðarins og biðsvæði sem ætluð eru þeim björgum er bíða eftir verkefnum eða hafa lokið sínum verkefnum og bíða eftir því að vera leyst frá störfum.

Söfnunarsvæði fyrir þolendur:

Söfnunarsvæði slasaðra (SSS)

Söfnunarsvæði látinna (SSL)

Söfnunarsvæði aðstandenda (SSA)

Söfnunarsvæði útsettra (SSÚ)

Fjöldahjálparstöð (FHS)

Biðsvæði fyrir bjargir

Móttaka bjarga (MÓT)

Biðsvæði bjarga (BB)

6.1 Móttökustaður bjarga (MÓT)

Starfsemi: Staður þar sem bjargir tilkynna sig til skráningar inn á svæðið í verkefni, ýmist með því að mæta á staðinn eða tilkynna sig í gegnum fjarskipti og fá staðfestingu á ákvörðunarstað.

Staðsetning: Samkvæmt ákvörðun AST/VST, eða sjá viðkomandi atvikaáætlun.

Verkþáttastjóri: **Flutningastjóri**

Hverjir sinna: Sjá viðkomandi atvikaáætlun

Þegar MÓT er virkt:

- Skrá allar bjargir sem koma á MÓT, tæki, stærð einingar, kallmerki
- Ráðstafa björgum í verkefni eftir beiðnum frá verkþáttastjórum
- Kalla eftir hjá umferðarskipulagi hjá gæslustjóra ef við á
- Tryggja aðila til að sinna móttöku þyrlna ef við á
- Tryggja umsjón biðsvæða, ef við á

Kortatákn:

Móttökustaður

Lendingarsvæði þyrlnu

6.2 Biðsvæði bjarga (BB)

Starfsemi: Staðir sem bjargir bíða frekari fyrirmæla eða á meðan þær eru í hvíld. Þaðan eru bjargir sendar í verkefni samkvæmt fyrirmælum frá VST. Halda þarf skrá um allar bjargir í samvinnu við **MÓT**. Biðsvæði geta verið innan eða utan við ytri lokun (innri- eða ytri-biðsvæði). Ef við á má skipta BB upp í biðsvæði flutningatækja (BF), biðsvæði hjálparliðs (BH) og/eða biðsvæði tækja og búnaðar (BTB).

Staðsetning: Samkvæmt ákvörðun AST/VST í samráði við flutningsstjóra, eða sjá viðkomandi atvikaáætlun

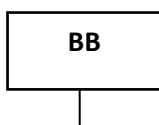
Verkpáttastjóri: **Flutningastjóri**

Hverjir sinna: Sjá viðkomandi atvikaáætlun

Þegar BB er virkjað:

- Umsjón og eftirlit með hjálparliði á biðsvæði
- Virkjun hjálparliðs til verkefna skv. beiðni
- Skráning flutningatækja og flutningsgetu
- Umsjón og eftirlit með virkjunar flutningatækja til verkefna
- Skráning tækja og búnaðar á biðsvæði
- Sending tækja og/eða búnaðar skv. beiðni

Kortatákn: Biðsvæði
bjarga

6.3 Slysstaður og næsta nágrenni (SLY)

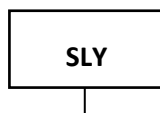
Starfsemi:	Björgun fólks úr hættu, bráðaflokkun, umönnun og undirbúningur fyrir flutning, slökkvistörf og eldvarnir, mengunarvarnir, leit umhverfis vettvang og hreinsunarstörf.
Staðsetning:	Staður þar sem slys eða atburður átti sér stað og fólk er í hættu vegna afleiðinga þess. Afmarkast oftast af innri lokun.
Staðsetning sjór:	Staður á sjó þar sem flugvél, bíll, bátur eða skip hafa orðið fyrir óhappi eða farist.
Verkpáttastjóri:	Björgunarstjóri
Aðrir stjórnendur:	Sjá viðkomandi atvikaáætlun
Hverjir sinna:	Sjá viðkomandi atvikaáætlun

Einnig starfa rannsóknarlögreglumenn og eftir atvikum Rannsóknarnefnd samgönguslysa á og við slysstaðinn. Þessir aðilar fylgja sérstakri áætlun um rannsókn svæðisins og falla ekki undir stjórn björgunarstjóra.

Verkefni og verkaskipting:

• Slökkvistörf, eld- og mengunarvarnir	Slökkvilið
• Lífsbjargandi aðstoð	Slökkvilið/viðbragðssveitir/sjúkraflutningar/björgunarveitir
• Björgun úr flaki/rúst	Slökkvilið/björgunarveitir
• Burður slasaðra frá flaki/rúst	Slökkvilið/björgunarveitir
• Leit umhverfis flak/rúst	Björgunarveitir/lögreglan
• Hreinsunarstörf	Slökkvilið
• Bráðaflokkun	Viðbragðssveitir/sjúkraflutningar/björgunarveitir
• Umönnun þolenda	Viðbragðssveitir/sjúkraflutningar/björgunarveitir/RKÍ
• Undirbúningur fyrir flutning á SSS	Viðbragðssveitir/sjúkraflutningar/björgunarveitir
• Hleðslustjórn	Yfirmaður viðbragðssveitar/björgunarveitir
• Hleðsla sjúkrabifreiða	Bráðaliðar/björgunarveitir
• Talning í flutningi á SSS	Gæslustjóri/lögreglan
• Flutningur slasaðra til SSS	Bráðaliðar/björgunarveitir

Kortatákn:

6.4 Söfnunarsvæði slasaðra (SSS)

Starfsemi: Staður sem þolendum er safnað á til áverkamats, skráningar, umönnunar og forgangsröðunar til flutnings. Þar fer einnig fram hleðsla og losun sjúkrabifreiða. Gefa þarf fyrirmæli um ákvörðunarstað og eftirlit í flutningi.

Staðsetning: Samkvæmt ákvörðun AST/VST, eða sjá viðkomandi atvikaáætlun

Verkpáttastjóri: **Aðhlyningarstjóri**

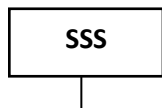
Aðrir stjórnendur: Sjá viðkomandi atvikaáætlun

Hverjir sinna: Sjá viðkomandi atvikaáætlun

Verkefni og verkaskipting:

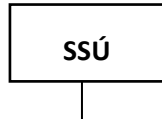
• Áverkamat slasaðra	Læknir/viðbragðssveit
• Skráning/talning þolenda við móttöku og brottför	Viðbragðssveit/björgunarsveitir
• Forgangsröðun í flutningi frá SSS til sjúkrahúss	Stjórnandi/læknir
• Fyrirmæli um ákvörðunarstað og eftirlit í flutningi	Stjórnandi/læknir
• Umönnun og undirbúningur fyrir flutning	Bráðliðar/björgunarsveitir
• Afhleðsla og hleðsla sjúkrabifreiða á SSS	Björgunarsveitir
• Flutningur - grænir frá SSS	RKÍ/björgunarsveitir /viðbragðssveitir
• Innri starfsemi á græna svæðinu	RKÍ/björgunarsveitir/viðbragðssveitir

Kortatákn:

6.5 Söfnunarsvæði útsettra (SSÚ)

Starfsemi:	Staður þar sem þolendum vegna eitrunar eða smitsjúkdóma er safnað saman til nánari greininga, skráningar og umönnunar.
Staðsetning:	Samkvæmt ákvörðun vettvangsstjóra, eða sjá viðkomandi atvikaáætlun.
Verkþáttastjóri:	Aðhlyningarstjóri
Hverjir sinna:	Sjá viðkomandi atvikaáætlun
Kortatákn:	

6.6 Söfnunarsvæði látinna (SSL)

Starfsemi: Staður þar sem líkum eða líkamshlutum er safnað. Kennsl, skráning og skýrslugerð fer fram.

Staðsetning: Samkvæmt ákvörðun AST/VST, eða sjá viðkomandi atvikaáætlun

Verkpáttastjóri: **Gæslustjóri**

Hverjir sinna: Lögreglan
Kennslanefnd ríkislögreglustjóra
Læknir

Verkefni og verkaskipting:

• Uppsetning svæðis og gæsla	Lögreglan
• Bera kennsl á látna	Kennslanefnd
• Skráning og skýrslugerð	Lögreglan/kennslanefnd
• Úrskurða einstaklinga látna	Læknir

Kortatákn:

6.7 Gæslustörf á vettvangi

Starfsemi: Lokun svæða fyrir umferð, verndun vettvangs og gæsla eftir þörfum á starfssvæðum og biðsvæðum, skipulagning á umferðarstjórn, umsjón með SSL og talning. Skipuleggur heimsóknir á hvert heimili og mikilvæga staði til nánari skoðunar. Skipuleggur hraðkönnun innviða; innsigling, flugvöllur, vegir, mannvirki, rafmagn, vatnslagnir, fjarskipti. Kallar til sérfræðinga til skoðunar á mannvirkjum og innviðum sem hafa orðið fyrir skemmdum.

Verkþáttastjóri: Gæslustjóri

Ytri lokun: Eftir ákvörðun gæslustjóra í samráði við AST/VST eða sjá atvikaáætlun

Innri lokun: Eftir ákvörðun gæslustjóra í samráði við AST/VST eða sjá atvikaáætlun

Hverjir sinna: Lögreglan, eða sjá viðkomandi atvikaáætlun

Verkefni og verkaskipting:

• Uppsetning á innri lokun við slysstað	Lögreglan
• Verndun vettvangs vegna rannsóknar	Lögreglan
• Skipulag á umferðastjórn og lokunum	Lögreglan/björgunarsveitir
• Umsjón með söfnunarsvæði látinna	Lögreglan
• Framkvæmd á gæslu einstakra starfssvæða	Lögreglan
• Löggæsla og verndun á slysavettvangi	Lögreglan
• Löggæsla og verndun á söfnunarsvæði	Lögreglan/björgunarsveitir
• Ytri lokanir	Lögreglan/björgunarsveitir
• Leiðbeina og stjórna umferð frá biðsvæði á slysstað	Lögreglan /björgunarsveitir

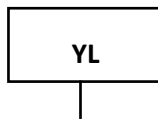
Kortatákn:

Innri lokun

Afmarkar þau svæði sem eru algjörlega lokuð öðrum en neyðarþjónustuaðilum

Ytri lokun

Afmarkar umráða- og starfssvæði vettvangsstjórnar

6.8 Söfnunarsvæði aðstandenda (SSA)

Starfsemi: Staður þar sem aðstandendum er safnað saman til upplýsingagjafar, skráningar og sameiningu aðstandenda og þeirra sem komust óslasaðir frá atvikinu. Þar fer einnig fram sálfélagslegur stuðningur.

Staðsetning: Samkvæmt ákvörðun AST eða SST ef utan umdæmis í samráði við RKÍ, eða sjá viðkomandi atvikaáætlun.

Ábyrgð: **Aðgerðarstjórn**

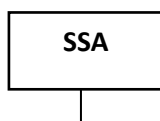
Aðrir stjórnendur: Rauði krossinn á Íslandi stjórnar innri starfsemi SSA í umboði AST og upplýsir AST um stöðu mála hverju sinni

Hverjir sinna: Rauði krossinn á Íslandi og sjá viðkomandi atvikaáætlun

Verkefni og verkaskipting:

• Upplýsingagjöf til aðstandenda	RKÍ
• Skráning aðstandenda og tengsl við þolendur	RKÍ
• Almennur sálrænn stuðningur	RKÍ/LSH/HSU/fulltrúar trúar- og/eða annarra lífsskoðunarfélaga
• Sameining aðstandenda og lítið slasaðra	RKÍ
• Undirbúningur aðstöðu á SSA	RKÍ
• Fyrirgreiðsla við erlenda ríkisborgara	RKÍ/utanríkisráðuneytið og/eða viðkomandi sendiráð/ræðismaður

Kortatákn:

6.9 Fjöldahjálparstöð (FHS)

Starfsemi: Staður sem þolendum alvarlegra atburða er safnað saman í öruggt skjól í skemmri eða lengri tíma. Þar fer fram m.a. skráning, úrvinnsla skráninga, upplýsingagjöf og sálfélagslegur stuðningur.

Staðsetning: Samkvæmt ákvörðun AST/VST í samráði við RKÍ, eða sjá viðkomandi atvikaáætlun.
Staðsetningu fjöldahjálpastöðva RKÍ má sjá á vef þeirra.

Ábyrgð: **Aðgerðarstjórn**

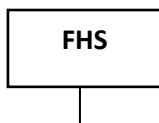
Aðrir stjórnendur: RKÍ stýrir opnun og innri starfsemi fjöldahjálparstöðva í umboði AST og upplýsir AST um stöðu mála hverju sinni.

Hverjir sinna: Rauði krossinn á Íslandi
Heilbrigðisstofnun Suðurlands (HSU)
Fulltrúar trúar- og/eða annarra lífsskoðunarfélaga
Félagsþjónustan (FP)

Verkefni og verkaskipting

• Almenn aðstoð við þolendur í kjölfar atburðar	RKÍ/fulltrúar trúar- og/eða annarra lífsskoðunarfélaga/HSU/FP
• Almenn sálgæsla	RKÍ/fulltrúar trúar- og/eða annarra lífsskoðunarfélaga/HSU/FP
• Sameining aðstandenda og lítið slasaðra	RKÍ
• Fyrirgreiðsla við erlenda ríkisborgara	RKÍ/Útanríkisráðuneytið og/eða viðkomandi sendiráð/ræðismaður

Kortatákn:

6.10 Talning og skráning þolenda

Starfsemi:	Talning og staðsetning þolenda við slysstað. Hafa yfirsýn með hvar þolendur eru á hverjum tíma. Gæslustjóri eða fulltrúi hans sér um að taka saman tölur frá talningapóstum og upplýsa VST og AST um fjölda og staðsetningu.
Staðsetning:	Talið við slysstað (bráðaflokkun). Talið inn og út af söfnunarsvæðum. Talið við flutning út fyrir YL og afrifa skilin eftir.
Verkþáttarstjóri:	Gæslustjóri
Hverjir sinna:	Lögreglan, eða sjá viðkomandi atvikaáætlun

Kortatákn:

Verkefni og verkaskipting

Á slysstað (SLY): Þar fer fram bráðaflokkun og í því kerfi eru þolendur taldir eftir bráðaflokkun og gefur þetta fyrstu upplýsingar um ástand þolenda á slysstað. Björgunarstjóri kemur upplýsingum úr bráðaflokkun til Gæslustjóra.

Á söfnunarsvæði slasaðra (SSS): Talið inn og út af söfnunarsvæði slasaðra. Talningar staðfestar reglulega.

Á söfnunarsvæði látinna (SSL): Þar er talið inn og fer fram skráning á látnum og líkamshlutum.

Af svæðinu: Þegar þolendur fara af SSS á sjúkrastofnanir eða önnur söfnunarsvæði utan VST skilja þeir eftir afrifur greiningarspjalda við síðasta talningapóst. Það er hlutverk VST í samvinnu við AST að vinna úr skráningum og tryggja að vitað sé um alla sem í atviki lentu þegar aðgerðum er lokið.

7 FJARSKIPTI

Fjarskipti viðbragðsaðila fara fram í TETRA kerfinu. Upphafstalhópur allra viðbragðsaðila er **Blár 9-0** á leið á vettvang, þ.m.t. upplýsingagjöf frá Neyðarlínu 112 og FMR til viðbragðsaðila. Haldið er áfram á þessum talhópi þangað til fyrirmæli eru gefin út um annað.

Ef að fjarskipti á **Blár 9-0** eru orðin of mikil og útvíkka þarf fjarskiptaskipulagið er stuðst við grunnskipulag fjarskipta í kafla 6.1.

Ef upp koma aðstæður þar sem ekki er hægt að tryggja samskipti í gegnum TETRA skal virkja varafjarskiptaskipulag, sjá kafla 6.2. Einnig er möguleiki að koma upp endurvarpa eða gátt fyrir TETRA kerfið.

Ef um langtímaverkefni er að ræða er hægt að fara með fjarskipti á talhóp Blár 10-X með sömu undirhópa og í öðrum möppum. SST úthlutar Blár 10-X til notkunar. Með þessu er talhópur 9-X laus fyrir daglega þjónustu.

VHF getur nýst í ákveðnum verkefnum sem eru langt utan alfaraleiðar og búa sumar björgunarsveitir yfir búnaði til að varpa þeim samskiptum yfir á TETRA talhóp.

Fjarskipti á sjó fara alltaf fram á VHF rás 16 í neyð og er þeim stýrt af LHG.

Nánari upplýsingar um samvinnutalhópa á TETRA er að á vefnum almannavarnir.is.

7.1 Grunnskipulag fjarskipta

Viðbragðsaðilar á leið á vettvang hlusta á talhópinn **Blár 9-0** og spara óparfa tal á talhópnum. AST getur eftir umfangi úthlutað talhópum utan grunnskipulags í þau verkefni sem þurfa þykir. Ef vettvangsstjóri telur þörf á útvíkkun á fjarskiptaskipulagi er stuðst við neðangreint.

Blár 9
Vestmanna-
eyjar

Upphafstalhópur er Blár 9-0

Blár

- Aðgerðastjórn
- Björgunarsveitir
- Isavía
- Rauði krossinn á Íslandi
- Allir sem hafa aðgang að rauðum talhópum

Vinnutalhöpar ætlaðir til notkunar eftir þörfum hverju sinni.

Gulur

- Fjarskiptafyrirtæki
- Hafnir
- Jarðvísindastofnun
- Strætó
- Sveitarfélög
- Veðurstofa Íslands
- Vegagerðin
- Veitustofnanir
- Þjóðgarðar og náttúruverndarsvæði
- Allir sem hafa aðgang að rauðum og bláum talhópum

Gulir talhópar 9-4 og 9-4

Neyðarlínan 112 og FMR útlata eftir þörfum. Fyrir notendur utan viðbragðsgeirans og hefðbundinnar notkunar gulra talhópa.

Allir sem hafa aðgang að rauðum, bláum og gulum talhópum.

Samvinna við stofnanir, sveitarfélög og fyrirtæki sem ekki teljast til hefðbundinna viðbragðsaðila en geta haft aðkomu að málum þar sem viðtækrar samhæfingar er þörf.

Blár 9

Blár 9-1	Björgunarstjóri
Blár 9-2	Aðhlyningarstjóri
Blár 9-3	Gæslustjóri
Blár 9-4	Flutningastjóri
Blár 9-5	Umsýsla þolenda
Blár 9-6	Vinnuhópur RKÍ
Blár 9-7	Vinnuhópur LHG, gáttun VHF 99 og TETRA
Blár 9-8	Vinnuhópur dróna
Blár 9-9	Auka talhópur til úhlutunar eftir þörfum
SST Blár	Vinnuhópur SST og AST
SST Blár B	Vinnuhópur SST og AST, auka
AST-9	Vinnuhópur AST og VST
VST-9	Vinnuhópur VST og verkþáttastjóra

Gulur 9

Gulur 9-1	Skip
Gulur 9-2	Sveitarfélög, veitur og fleira
Gulur 9-3	Auka talhópur til úhlutunar eftir þörfum
Gulur 9-4	Utan hefðbundinnar notkunar gulra hópa
Gulur 9-5	Utan hefðbundinnar notkunar gulra hópa
SST Gulur	Vinnuhópur SST og annarra gulra vinnuhópa
SST Gulur B	Vinnuhópur SST og annarra gulra vinnuhópa

Athugið að rauðir talhópar eru notaðir í einstaka tilfellum þar sem um er að ræða viðkvæmar persónuupplýsingar.

7.2 Varafjarskiptaskipulag

Við kerfisbilun í TETRA skal nota **DMO Neyð** sem upphafstalhóp aðgerða. Skipt er yfir á DMO TETRA með því að halda inni "0" á takkaborði TETRA stöðvar í 2 sek. Fjarskipti á DMO TETRA byggja á sjónlínu á milli aðila og eru þar af leiðandi skammdrægari en venjulega í TETRA kerfinu. Þetta er varaleið og líklegt að samskipti muni ganga verr en venjulega. Nota skal kallmerki í samskiptunum.

7.3 Grunnskipulag fjarskipta á sjó

Í upphafi fara fjarskipti milli báta og LHG/VSS fram á VHF rás 16 sem er uppkall og neyðartíðni skipa og báta. Samskipti við loftför í leit/björgun fara fram í gegnum flugturn.

Fjarskipti um VHF-rásir skipa:

Almenn neyðarrás skipa	VHF 16
Vinnurás viðbragðsaðila	VHF 5-björgunarsveitir, þyrla
Vinnurásir fyrir skip og báta	VHF 10
Fjarskipti stjórnanda á sjó/landi	Í samræmi við fjarskiptaskipulag
Fjarskipti í landi	Í samræmi við fjarskiptaskipulag

8 BREYTINGASAGA

Útgáfa	Dagsetning	Skýringar/breytingar
1.0	12.03.2026	Fyrsta útgáfa